

UCHWAŁA

Dnia 6 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Wiesław Kozielowicz (przewodniczący)

SSN Zbigniew Korzeniowski

SSN Barbara Skoczowska (sprawozdawca)

Protokolant Marta Brzezińska

przy udziale pełnomocnika wnioskodawcy M. J. – adwokata A. S.

w sprawie X. Y. – prokuratora Prokuratury Okręgowej w S.,

po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej

na posiedzeniu w dniu 6 maja 2025 r.

zażalenia pełnomocnika wnioskodawcy M. J. – adwokata K. W. na uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 10 grudnia 2024 r., sygn. akt I ZI 48/23, w przedmiocie odmowy wyrażenia zgody na pociągnięcie X. Y. – prokuratora Prokuratury Okręgowej w S. do odpowiedzialności karnej za czyny z art. 231 § 1 k.k. w zw. z art. 10 k.p.k. w zw. z art. 9 k.p.k. i art. 303 k.p.k.;

podjął uchwałę:

uchwalił:

1. utrzymać w mocy zaskarżoną uchwałę;
2. obciążyć Skarb Państwa kosztami postępowania odwoławczego.

Zbigniew Korzeniowski Wiesław Kozielowicz Barbara Skoczowska

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy – Izba Odpowiedzialności Zawodowej uchwałą z dnia 10 grudnia 2024 r., sygn. akt I ZI 48/23, odmówił uwzględnienia wniosku o wyrażenie

zgody na pociągnięcie prokuratora Prokuratury Okręgowej w S. X. Y. do odpowiedzialności karnej, za to, że:

1. najpóźniej w dniu 5 maja 2020 r. w S. nie podjął, wbrew ciążącemu na nim obowiązкови wynikającemu z zasady legalizmu określonej w art. 10 k.p.k. i zasady działania z urzędu określonej w art. 9 § 1 k.p.k., działań zmierzających do wszczęcia i prowadzenia postępowania karnego wobec funkcjonariuszy celnych, którzy popełnili przestępstwo z art. 231 § 1 k.p.k. polegające na nieprawidłowym pobieraniu przez tych funkcjonariuszy próbek wyrobów akcyzowych w składzie podatkowym S. Sp. z o.o. z siedzibą w S., o którym to przestępstwie prokurator X. Y. powziął wiedzę w trakcie wykonywania czynności służbowych – prowadzenia sprawy zawisłej przed Sądem Rejonowym w S., sygn. akt [...], czym działał na szkodę interesu publicznego w postaci zapewnienia prawidłowego funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości, co w efekcie doprowadziło do przedawnienia ścigania powołanych powyżej przestępstw popełnionych przez funkcjonariuszy celnych oraz interesu prywatnego sprowadzającego się do prowadzenia postępowania karnego wobec M. J. w oparciu materiał dowodowy będący efektem przestępstwa tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. w zw. z art. 10 k.p.k. w zw. z art. 9 k.p.k. i art. 303 k.p.k.;

2. nie podjął, wbrew ciążącemu na nim obowiązкови wynikającemu z zasady legalizmu określonej w art. 10 k.p.k. i zasady działania z urzędu określonej w art. 9 § 1 k.p.k., działań zmierzających do wszczęcia i prowadzenia postępowania karnego wobec funkcjonariuszy celnych, którzy popełnili przestępstwo w art. 271 § 1 k.k. polegające na poświadczeniu przez funkcjonariuszy celnych nieprawdy w protokołach z pobrania próbek wyrobu UPS – 10 w składzie podatkowym S. Sp. z o.o. z siedzibą w S., co do faktu pobierania przez funkcjonariuszy celnych ww. próbek zgodnie z normą PN-EN ISO 3170:2006 – *Ciekle przetwory naftowe. Ręczne pobieranie próbek* w sytuacji, gdy funkcjonariusze celni, w świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego w postaci opinii biegłych i zeznań świadków w sprawie zawisłej przed Sądem Rejonowym w S. o sygn. akt [...], pobierali próbki w sposób niezgodny z powołaną normą PN-EN ISO 3170:2006, czym działał na szkodę interesu publicznego w postaci zapewnienia prawidłowego funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości oraz interesu prywatnego

sprowadzającego się do prowadzenia postępowania karnego wobec M. J. w oparciu materiał dowodowy będący efektem przestępstwa, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. w zw. z art. 10 k.p.k. w zw. z art. 9 k.p.k. i art. 303 k.p.k.

Zażalenie na ww. uchwałę wywiódł pełnomocnik M. J., zaskarżając ją w całości, zarzucając *obrazę przepisów postępowania, mogącą mieć wpływ na jego treść, a mianowicie art. 7 k.p.k. poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny materiału dowodowego w postaci bezpodstawnego uznania, iż w niniejszej sprawie prokurator Prokuratury Okręgowej w S. X. Y. nie podejmując działań zmierzających do wszczęcia i prowadzenia postępowania karnego wobec funkcjonariuszy celnych o czyny z art. 231 § 1 k.k. i art. 271 § 1 k.k. nie naruszył art. 9 § 1 k.p.k., art. 10 k.p.k., i art. 303 k.p.k.*

W oparciu o tak skonstruowany zarzut skarżący wniósł o zmianę zaskarżonej uchwały poprzez zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokuratora Prokuratury Okręgowej w S. X. Y. w zakresie obu czynów wskazanych we wniosku.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie pełnomocnika wnioskodawcy nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie podnieść należy, że poza sformułowaniem zarzutu naruszenia art. 7 k.p.k., skarżący w uzasadnieniu zażalenia nie przedstawił przy tym argumentacji uzasadniającej jego stanowisko, ograniczając się jedynie do przytoczenia orzecznictwa Sądu Najwyższego czy komentarzy wskazując na interpretacje przepisów m.in. art. 231 § 1 k.k., 271 § 1 k.k. art. 9 § 1 k.p.k., art. 10 k.p.k., czy art. 303 k.p.k.

Abstrahując od powyższego, wskazać należy, że Sąd I instancji w sposób prawidłowy i wyczerpujący dokonał analizy i oceny wartości materiału dowodowego załączonego do wniosku, szczególnie w kontekście jego znaczenia przy ocenie ziszczenia się przesłanki dostatecznego podejrzenia popełnienia przestępstwa z art. 231 § 1 k.k., a wyniki przeprowadzonej analizy w sposób wyczerpujący zaprezentował w uzasadnieniu uchwały, słusznie uznając że w niniejszej sprawie

brak jest podstaw do uwzględnienia wniosku w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokuratora X. Y. za wskazane we wniosku pełnomocnika czyny.

Nie powielając argumentacji zawartej w uzasadnieniu uchwały I ZI 48/23 należy jedynie wskazać, że prokurator Prokuratury Okręgowej w S. – X. Y. występował przed Sądem Rejonowym w S. w charakterze strony – oskarżyciela publicznego, którego rola ograniczała się do popierania aktu oskarżenia przed sądem i przedstawienia dowodów oraz argumentacji przemawiających za ich poparciem. Ocena dowodów przedstawionych przez strony postępowania, także przez oskarżyciela publicznego, czyli określenie ich wiarygodności i mocy dowodowej, należy do sądu, który dokonuje jej w ramach zasady swobodnej oceny dowodów. Jeżeli sąd uzna zeznania świadka za niewiarygodne lub ma wątpliwości co do jego wiarygodności, czy też ma wątpliwości co do poprawności danych zawartych w protokołach z przeprowadzonych czynności może skierować zawiadomienie do prokuratury lub policji o możliwości popełnienia przestępstwa, co stanowi w sądownictwie powszechnym utartą praktykę. W niniejszej sprawie zawiadomienie takie nie zostało skierowane. Co więcej, protokoły pobrania próbek z wyrobów akcyzowych w składzie podatkowym, stały się podstawą wydanych w sprawie opinii biegłych, które to opinie także zostały poddane przez sąd swobodnej ocenie dowodów i kontroli instancyjnej, a w konsekwencji stanowiły podstawę skazania M. J.

Oceniając zachowanie X. Y. nie można pominąć, że pierwotnie postępowanie przygotowawcze, w tym sporządzenie i wniesienie do Sądu Rejonowego w S. aktu oskarżenia, jak również występowanie na pierwszych kilkunastu rozprawach przed Sądem Rejonowym w S. było kompetencją prokuratora L. F. Dopiero po jej odejściu w stan spoczynku prokurator X. Y. uczestniczył, jedynie w dwóch rozprawach, które odbyły się w dniach 2 czerwca 2020 r. oraz 4 sierpnia 2020 r., na których to z kolei nie byli przesłuchiwanie żadeni świadkowie.

Wobec powyższego stawianie prokuratorowi X. Y. zarzutu popełnienia przestępstwa z art. 231 § 1 k.k. wydaje się być co najmniej niezrozumiałe.

Skarżący z kolei w uzasadnieniu zażalenia nie przedstawił żadnych argumentów przemawiających za zasadnością wywiedzonego wniosku czy nieprawidłowości podjętej przez Sąd I instancji decyzji, ograniczając się do przytoczenia orzecznictwa Sądu Najwyższego i wypowiedzi doktryny w zakresie przepisów prawnych. Powyższe nie może być uznane za jakichkolwiek argument, który uzasadniałby wniesiony środek zaskarżenia za zasadny.

W związku z powyższym ustalenie sądu I instancji, iż zebrany w sprawie materiał dowodowy nie uzasadnia dostatecznie podejrzenia popełnienia przez prokuratora Prokuratury Okręgowej w S. X. Y. opisanych we wniosku czynów, uznać należy za prawidłowe.

Z tych wszystkich względów, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

[M. T.]

[r.g.]

Zbigniew Korzeniowski Wiesław Koziół Barbara Skoczowska